

Āra gaisa temperatūra

Saskaņā ar MK Nr. 39 „Ēkas energoefektivitātes aprēķina metode” nosacījumiem faktiskais siltumenerģijas patēriņš ir jākorrigē atbilstoši vietas klimatiskajiem datiem. Latvijas būvnormatīvā LBN 003-01 „Būvklimaloģija” ir definētas 10 vietas, pret kurām tiek veikts āra gaisa normatīvās temperatūras pārrēķins.

1. tabula. Apkures perioda ilgums un vidējā gaisa temperatūra (° C)

Nr. p.k.	Vieta	Diennakts vidējā gaisa temperatūra 8 ° C	
		perioda ilgums (dienas)	vidējā temperatūra (° C)
1.	Ainaži	205	-0,5
2.	Alūksne	214	-1,9
3.	Daugavpils	205	-1,3
4.	Dobele	204	-0,4
5.	Liepāja	193	0,6
6.	Mērsrags	211	0,4
7.	Priekulji	208	-1,1
8.	Rīga	203	0,0
9.	Stende	209	-0,2
10.	Zīlāni	206	-1,3

"Apkures perioda ilgums un vidējā gaisa temperatūra (° C)". Par apkures periodu uzskata laiku, kad diennakts vidējā gaisa temperatūra ir stabili vienāda ar 8,0 ° C vai zemāka. Apkures perioda raksturlielumi aprēķināti par VMO 30 gadu datu periodu (1961.- 1990.).

Katrai datu rindas aukstajai sezonai atrasti datumi, kad diennakts vidējā gaisa temperatūra rudenī kļūst stabili vienāda vai zemāka par 8,0 ° C un pavasarī stabili augstāka par 8,0 ° C. Aprēķināts dienu skaits starp šiem datumiem (konkrētās aukstās sezonas apkures perioda ilgums), kā arī aprēķināta diennakts vidējo gaisa temperatūru summa. Vidējais apkures perioda ilgums ir visu datu rindas sezonu apkures periodu ilguma vidējais aritmētiskais. Vidējā apkures perioda gaisa temperatūra ir visu datu rindas diennakts vidējo gaisa temperatūru summas dalījums ar gadu un dienu skaitu.

Saskaņā ar LBN 003-01 4.punktu "Jebkura ģeogrāfiskā punkta klimatoloģiskos rādītājus būvniecības vajadzībām Latvijas teritorijā nosaka pēc šī būvnormatīva tabulās ietvertā tuvākā ģeogrāfiskā punkta klimatoloģiskajiem rādītājiem."

Savukārt ir gadījumi un energoauditori, kuri izmanto normatīvās temperatūras aprēķina metodiku, kas nav saskaņā ar LBN 003-01 4.punkta prasībām, piemēram, interpolējot starp vairākām tuvākajām meteostacijām. Tādā veidā iespējams var iegūt precīzākus datus, bet tas ir pretrunā normatīvo aktu prasībām.

Kā arī pastāv iespējamība, ka viena klimatiskā reģiona (apkaimes) ēkām dažādu energoaditoru veiktajos energoauditos var būt izvēlētas atšķirīgas metostacijas, piemēram, Ozolnieki (pie Jelgavas) atrodas līdzvērtīgā attālumā gan no Dobeles, gan Rīgas. Ventspils atrodas līdzvērtīgā attālumā gan no Liepājas, gan no Mērsrags.

Datus par faktisko āra gaisa temperatūru un apkures perioda ilgumu konkrētai ēkai visērtāk ir iegūt, griežoties pie attiecīgās pilsētas (novada) siltuma piegādes uzņēmuma, jo viņiem doto datu monitorings ir ikdienas prakse no pakalpojuma nodrošināšanas aspekta. Ņemot vērā, ka Latvijā ir tikai 10 klimataloģiskās kontrolvietas, tad ir pieļaujams izmantot arī tuvākās citas pilsētas metodiskus, lai novērtētu apkures perioda parametrus attiecīgajam novērtējuma periodam. Tas nozīmē, ka, ja ir pieejami dati, piemēram, par Liepāju, tad nav obligāti censties iegūt datus par Krāslavu, jo jebkurā gadījumā klimatisko datu korekcija jāveic pret Daugavpils metostaciju, kas atrodas aptuveni 60 km attālumā.

Dotais vispārinājums nav attiecināms uz faktisko konkrētās ēkas apkures perioda ilgumu, t.i., apkures sezonas ilguma noteikšanai ieteicams izmantot precīzus datus.